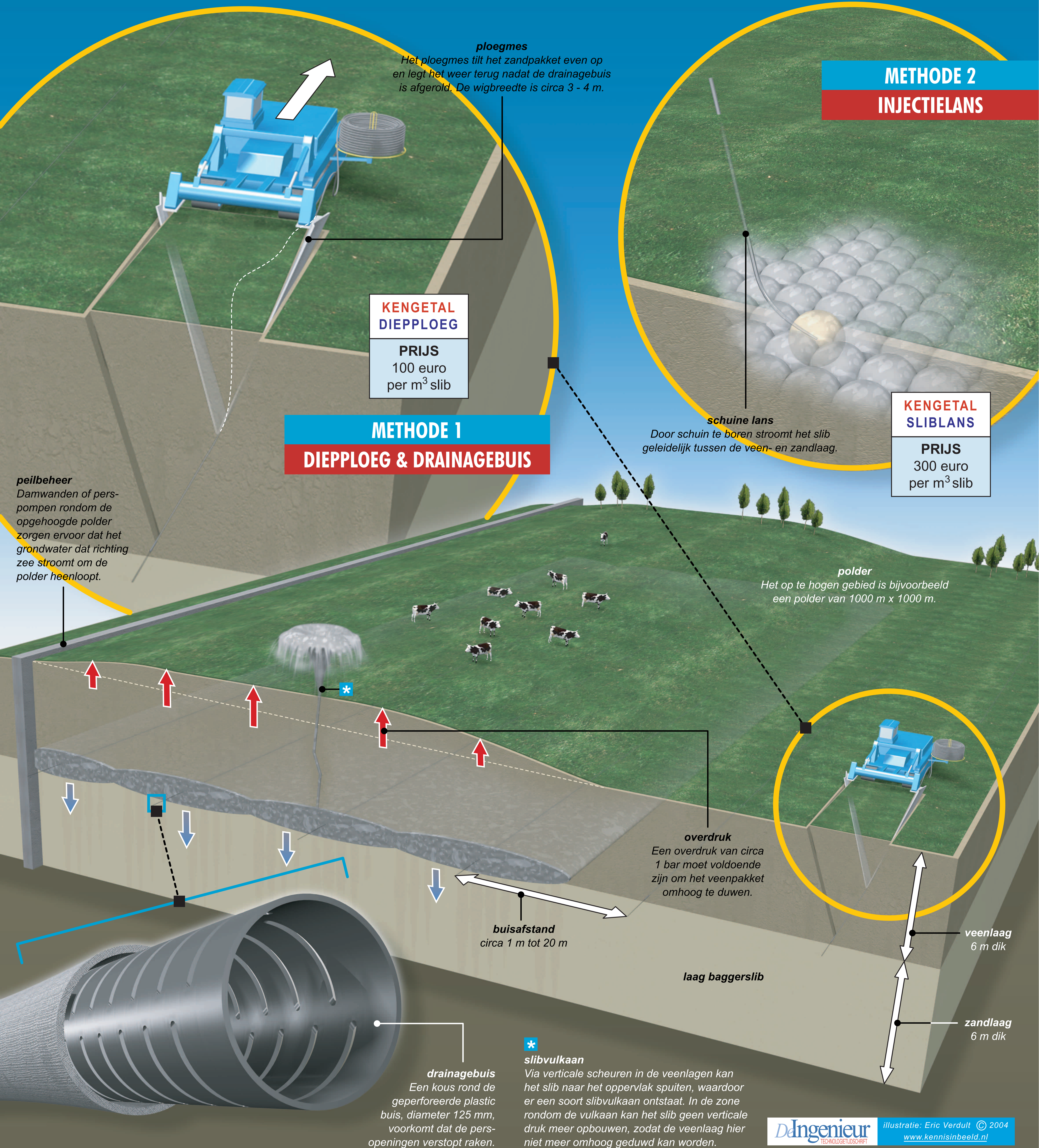

KRIK NEDERLAND OP MET BAGGERSLIB

KRIK NEDERLAND OP MET BAGGERSLIB

Nederland verzakt, terwijl we bijna omkomen in de bagger. De veenweidegebieden in het westen zakken het snelst. We kunnen die bagger op het veen brengen maar dat doet het alleen maar nog harder inklinken. Bovendien is veel veenweidegebied landschappelijk beschermd. Dus: waarom spuiten we het slib niet ONDER het veen, vlak boven het pleistocene zandpakket? Het idee hebben we voorgesteld aan een aantal deskundigen en die stellen dat het technisch uitvoerbaar is. Met beheersmaatregelen aan de rand van de polder moet het milieuprobleem binnen de perken kunnen blijven. Goed nieuws is overigens dat baggerslib steeds schoner wordt.

Het slib stapelt zich in de Nederlandse waterwegen per jaar met 6 miljoen m³ op, terwijl er al 200 miljoen m³ in ligt. Het waterbergend vermogen moet worden vergroot.

Dan het tweede majeure probleem: Nederland zakt. Veenpakketten zakken elke eeuw minstens 1 meter. De zeespiegelstijging en de bodemdaling veroorzaken een zoute kwelstroom van zeewater dat onder duinen en dijken doorsijpelt en in diepe polders weer boven komt waardoor land- en tuinbouw verzilt.

Mits uiteraard niet al te zwaar vervuild en vooral voorzichtig ingebracht als een laag onder het veenpakket en dus nadrukkelijk niet gemengd met veen, kan bagger het goed uithouden onder het veen. Met een lange drain zou de bagger tot vlak boven

het pleistocene zandpakket moeten worden gepompt. Of tot vlak boven stevige kleikommen in het veenpakket. Er zou schuin moeten worden geboord om het slib voorzichtig te laten landen. Het eerste stuk is de drain 'blind', op de bodem stroomt de bagger er door gaten uit, eventueel beschermd door vliezen die als filters het dichtslaan van uitstroomopeningen tegengaan. Tegelijkertijd moeten geohydrologische maatregelen worden genomen. Het water dat het slib uit het veen drijft, moet zoveel mogelijk worden vastgehouden. Dat kan door peilbeheer, soms zullen damwanden noodzakelijk zijn. In elk geval moet het waterpeil op maaiveld niet zakken anders oxideert het maagdelijke veen versneld.

Technisch gesproken biedt het idee zeker mogelijkheden, reageren ing. Willem van der Zon en ir. Waldo Molendijk van Geodelft. Ze waarschuwen wel voor de kans op spontane slibvulkanen langs scheuren in de veenlagen. 'Zonder meer een sympathiek idee', oordeelt ook dr. Piet den Besten op het hoofdkantoor van het RIZA te Lelystad. Hij leidt het onderdeel Slib van het Waterinnovatiebronprogramma (WINN), dat intelligente ideeën voor slibverwerking wil stimuleren door met subsidies proefprojecten te steunen. Ook hij wijst op mogelijke civieltechnische problemen met het eventueel ondergronds vermengd raken van dikke veenprut en dunne bagger.

En niet in de laatste plaats moet nog blijken of deze optie niet een ontzettend kostbare is, ook al zou het wat mogen kosten als daarmee geld voor bijvoorbeeld zeedijkverhoging en maatregelen ter bestrijding van de zoute kwel of andere

kustverdediging kan worden uitgespaard. Van der Zon van Geodelft denkt dat voor polders met een dun 'slappelagenpakket', waar een diepploeg kan worden ingezet het mogelijk moet zijn voor 100 euro per m³ het slib onder het veen te brengen. 'Bij het boren van drains praat je al snel over een orde van grootte van 300 euro per m³ slib', zegt Van der Zon.

Kortom: De achterliggende filosofie is: combineer twee problemen - baggeroverschot en bodemdaling - tot één oplossing, rekening houdend met het beleid om het veenweidegebied landschappelijk te behouden. Dat maakte het tegelijk innovatief: kijk eens op een heel andere manier tegen bagger aan. Ziet het als oplossing en niet als een probleem. Delft Cluster heeft in het kader van het project Gevolgen van Overstromingen uitgerekend dat een onverwachte doorbraak van de rivierdijken bij Capelle aan den IJssel 70.000 mensenlevens zou eisen, vooral door het snel onderlopen van diepe polders. De meeste doden (66.000) zouden het gevolg zijn van plotselinge waterdiepten van 5 tot 6 meter, binnen enkele uren. Zo'n ramp is niet denkbeeldig. Op de lange duur is het verstandig om laag land op te hogen.

Inzender: Erwin van den Brink, hoofdredacteur De Ingenieur.